

Bijlage 2

Uitwerking pilot hulp bij huishouden als algemene voorziening

Doel

In de kernen Kessel, Kessel-Eik, Koningslust en Meijel als pilot hulp bij het huishouden organiseren als een Algemene Voorziening op basis van een hechte samenwerking tussen de informele en formele netwerken in de (dorps/buurt)gemeenschap.

Uitgangspunten: vastgesteld door gemeenteraad op 19 Januari 2016

1. Er wordt uitgegaan van een gekantelde werkwijze: eigen kracht, sociaal netwerk, algemene voorziening, maatwerkvoorziening.
2. De algemene voorziening is: 'ondersteuning bij het zelf realiseren van een schoon en leefbaar huis'.
3. Alleen mensen die tot de Wmo-doelgroep (= inwoners die niet zelfredzaam zijn) horen krijgen ondersteuning.
4. De voorziening moet ook financieel toegankelijk zijn.
5. De vakmensen die beroepsmatig ondersteuning bieden, moeten dat kunnen doen tegen fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden.
6. De hulpvrager is vrij een keuze te maken uit de hulpverleners/zorgorganisaties die in de kern beschikbaar zijn voor het bieden van ondersteuning.
7. Aanvragen van maatwerkvoorziening blijft mogelijk.
8. De nieuwe aanpak moet blijven binnen de financiële ruimte voor hulp bij het huishouden die in de gemeentebegroting is/wordt vastgesteld.

Uitwerking: vastgesteld door het College op 10 mei 2016

1. De pilot-periode loopt van 1 mei 2016 tot 30 april 2017. Tijdens de pilotperiode wordt regelmatig onderzoek gedaan naar de voortgang. De bevindingen worden met alle partners gedeeld en worden ter kennis gebracht van de gemeenteraad. Afhankelijk van de opgedane ervaringen wordt uiterlijk 15 februari 2017 vastgesteld of de nieuwe werkwijze - al dan niet in aangepaste vorm - wordt voortgezet en uitgebreid naar alle kernen van Peel en Maas. Voor kernen die al eerder over willen stappen naar de nieuwe werkwijze is 1 januari 2017 een natuurlijk moment om een dergelijke overstap te maken. Mensen die momenteel hulp bij het huishouden ontvangen en die wonen in kernen die niet meedoen aan de pilot, hebben namelijk een verlenging van de indicatie gekregen tot 31 december 2016.
2. De 'lichte toets' of iemand tot de doelgroep van de algemene voorziening behoort, wordt uitgevoerd door de professionele ondersteuner die werkt onder auspiciën van het informele (dorps/buurt)netwerk. Er wordt geen beschikking afgegeven. Volstaan wordt met het schriftelijk vastleggen van de bevindingen van de professionele ondersteuner en de afspraken die met hem/haar zijn gemaakt. Als een hulpvrager hiermee geen genoegen neemt, staat het hem/haar vrij om bij de gemeente een maatwerkvoorziening aan te vragen. Een consulent van de gemeente behandelt deze aanvraag. Dit leidt altijd tot een beschikking waartegen wel bezwaar en beroep mogelijk zijn.
3. De door de hulp te verrichten (flexibele) activiteiten in het kader van de algemene voorziening, hebben betrekking op het schoonmaken van de gangbare ruimten in een woning (toilet/badkamer, woonkamer, slaapkamer, keuken en gang), zo nodig wassen en strijken en in een enkel geval maaltijdverzorging. Het kan gaan om een mix van de volgende activiteiten: stof afnemen, stofzuigen, dweilen, afwassen, opruimen, ramen binnen zemen, schoonmaken van het sanitair, bed verschonen. Uitgangspunt is dat in maximaal 3 uur gemiddeld per week de 'ondersteuning bij het zelf realiseren van een schoon en leefbaar huis' in voldoende mate geboden kan worden. Welke activiteiten verricht moeten worden, wordt bepaald in overleg tussen hulpvrager en hulpverlener. Daarbij moet men wel blijven binnen de grenzen van de gangbare activiteiten zoals hierboven omschreven. Desgewenst kunnen de daarbij gemaakte c.q. te maken onderlinge afspraken op schrift worden vastgelegd. De professionele ondersteuner kan hierbij enige inbreng

leveren om te stimuleren dat recht gedaan wordt aan het uitgangspunt van de 'gekantelde werkwijze' (zie uitgangspunt 1).

4. Als mensen tot de doelgroep behoren kunnen ze zelf bepalen hoeveel uur hulp ze willen ontvangen via de algemene voorziening. Dat aantal wordt wel gemaximeerd op $48 \times 3 = 144$ uur op jaarbasis (gerekend wordt met 4 weken vakantie waarin men zelf op andere wijze voor een schoon en leefbaar huis moet zorgen). Deze regeling geeft mensen enige flexibiliteit en maakt het mogelijk om met volle uren te blijven rekenen. Dat rekenen met volle uren hangt samen met het kopen van vouchers. Dat gaat ook per uur. Bij de overstap van de maatwerkvoorziening naar de algemene voorziening ligt het voor de hand uit te gaan van de indicatie die mensen nu hebben. Het eerder toegewezen aantal uren hulp per week kan ook naar een aantal volle uren per jaar omgerekend worden, waarbij met 48 weken geteld wordt. Als iemand bijvoorbeeld nu een indicatie heeft voor 2,3 uur hulp per week, wordt dat omgerekend op jaarbasis $48 \times 2,3 = 110,4$ uur, afgerond 111 uur hulp in het kader van de algemene voorziening. Als mensen bij de overstap naar de algemene voorziening iets meer uren willen hebben dan de uren waarvoor zij momenteel een indicatie hebben, kan dat met een maximum van 144 uur op jaarbasis. Uiteraard stijgt dan ook de eigen bijdrage die mensen zelf moeten betalen. Als bij het overzetten van huidige hulpontvangers naar de algemene voorziening of als bij nieuwe deelnemers vastgesteld wordt dat in deze situatie niet volstaan kan worden met de hulp van de algemene voorziening, dat wil zeggen met maximaal 3 uur per week, als ondersteuning bij de zorg voor een schoon en leefbaar huis, doet een consulent van de gemeente een nader onderzoek en dan ontvangt men van de gemeente een beschikking waarin aangegeven wordt welke hulp in deze situatie nodig is. Deze hulp valt dan in zijn geheel onder de regeling van de maatwerkvoorziening. Als mensen meer uren hulp willen dan de algemene voorziening van maximaal 3 uur per week, maar daarvoor geen indicatie hebben, omdat ze zelf weten dat het 'luxe' is of omdat de gemeente van oordeel is dat de noodzaak hiervoor niet aanwezig is, kunnen ze die extra uren krijgen, maar daar betalen ze dan wel de volle kostprijs voor. Voor het jaar 2016 kan op deze regeling nog een uitzondering worden gemaakt, omdat in de regio is afgesproken dat dergelijke gewenste meer-uren via de HHT-regeling in 2016 nog ingekocht kunnen worden voor € 10 per uur. Dit is gedaan om de werkgelegenheid te stimuleren en is alleen van toepassing als er sprake is van een hulpverlener die in loondienst werkt.
5. Voor de regeling en administratieve verwerking van de financiële stromen wordt gebruik gemaakt van de diensten van de Stichting Landelijk Platform Dienstenvouchers. Die keuze is gebaseerd op de volgende overwegingen:
 - De informele netwerken en de daaraan toegevoegde professionele ondersteuner kunnen hun tijd en energie maximaal inzetten voor hulpverleningsprocessen en blijven zo veel mogelijk verschoond van administratief werk.
 - De regeling vrijwaart ook andere partners van extra administratieve lasten, omdat de geldstromen zo eenvoudig mogelijk blijven en benodigde managementgegevens gemakkelijk beschikbaar kunnen worden gesteld.
 - De regeling is gemakkelijk toepasbaar voor de hele gemeente Peel en Maas (het is de bedoeling dat na de pilotperiode ook andere kernen overstappen naar het nieuwe model van hulp bij het huishouden als algemene voorziening; dat geldt uiteraard alleen als de ervaringen die opgedaan worden tijdens de pilotperiode positief zijn).
 - De regeling is voor iedereen toegankelijk via internet (mogelijk moeten mensen hierbij zeker in het begin geholpen worden; dat kan via kinderen, bekenden, informele netwerk; ook worden bij de introductie extra instructiebijeenkomsten georganiseerd).
 - Het systeem voldoet aan de eisen die worden gesteld wat betreft onder meer rechtmatigheid en financiële verantwoording. De regeling wordt al toegepast in een aantal gemeenten in Nederland.
 - Het systeem van de vouchers en de daarbij horende stichting derdengelden is besproken met de belastinginspecteur. Deze heeft zijn goedkeuring gehecht aan het gedurende de pilotperiode gehanteerde systeem.
 - Er wordt zo veel mogelijk gewerkt met automatische incasso.
 - De kosten van het systeem neemt de gemeente voor haar rekening.

6. Per kern wordt een professionele ondersteuner aangesteld. Deze wordt geselecteerd door het informele netwerk in een kern en werkt onder auspiciën van het informele netwerk. Dat kan per kern verschillend geregeld worden. Er kan ook samengewerkt worden tussen kernen wat betreft deze professionele ondersteuner. De gemeente stelt in overleg met het informele netwerk in de dorpen voldoende middelen beschikbaar voor de professionele ondersteuner. De professionele ondersteuner heeft vier hoofdtaken (toegesplitst op hulp bij het huishouden; invulling van werkzaamheden kunnen in samenspraak met informele netwerk breder zijn dan louter hulp bij het huishouden). Deze hoofdtaken zijn:
- Via lichte toets vaststellen of iemand tot de doelgroep van de algemene voorziening hulp bij het huishouden behoort. Bevorderen dat er zo nodig en desgevraagd voldoende hulp aanwezig is voor mensen die gebruik willen maken van de algemene voorziening hulp bij het huishouden. (Dat kan uiteenlopen van zorgen dat er iemand is die mensen helpt met digitaal inkopen van vouchers tot het beschikbaar stellen van een standaard dienstverlenings-overeenkomst als mensen gebruik willen maken van de hulp van een zelfstandige)
 - Ondersteunen van het informele netwerk en stimuleren dat informele en formele netwerk goed met elkaar (blijven) samenwerken. Daarbij mensen in de betreffende kern(en) bij elkaar brengen en stimuleren dat de condities er zijn op basis waarvan zelfstandigheid en eigen werkzaamheid van mensen wordt gestimuleerd.
 - Stimuleren dat de hulpverleners in een kern een netwerk vormen, ongeacht of ze als zelfstandige werkzaam zijn en ongeacht bij welke zorgorganisatie zij formeel in dienst zijn.
 - In samenspraak met het informele netwerk hulpvragers individueel en/of collectief mogelijkheden geven om uiting te geven aan hun ervaringen met de ontvangen hulp. Deze ervaringen bundelen en bespreken met de hiervoor in aanmerking komende partners.
7. De kortingsregeling wordt afgeleid van de regeling die het CAK hanteert om de eigen bijdrage te berekenen. Dat heeft geleid tot onderstaand schema.

Gesubsidieerde uurprijs voor pilot- periode is € 10		Eenpersoons huishouden Bijdrageplichtig inkomen		Meerpersoons huishouden Bijdrageplichtig inkomen	
korting	Eigen bijdrage	Geen pensioen	Wel pensioen	Geen pensioen	Wel pensioen
10	0	Wordt alleen toegepast in uitzonderingssituaties			
8	2	- 22.486	- 16.887	- 28.177	- 23.374
6	4	22.486 – 24.000	16.887 – 18.000	28.177 – 30.000	23.374 – 24.000
4	6	24.000 – 26.000	18.000 – 20.000	30.000 – 32.000	24.000 – 26.000
2	8	26.000 – 28.000	20.000 – 22.000	32.000 – 34.000	26.000 - 28.000
0	10	Meer dan 28.000	Meer dan 22.000	Meer dan 34.000	Meer dan 28.000

Bijdrageplichtig inkomen=verzamelinkomen van 2014+8% van grondslag sparen en beleggen in 2014

Om stapeling van eigen bijdragen tegen te gaan worden de volgende maatregelen genomen:

- Indien hulpontvangers op dit moment meerdere maatwerkvoorzieningen hebben (dit aantonen m.b.v.de CAK beschikking) en hiervoor de maximale eigen bijdrage betalen via het CAK, gaan zij vanaf 1 mei a.s. gedurende de pilotperiode € 2,00 per uur betalen voor de algemene voorziening hulp bij het huishouden (zij ontvangen dus een korting van € 8,00). Concreet betekent dit dat hun huidige eigen bijdrage aan het CAK hetzelfde blijft na 1 mei a.s. en dat betrokkenen daarnaast € 2,00 per uur betaalt voor de algemene voorziening hulp bij het huishouden. Er wordt in deze gevallen dan niet meer gekeken naar het bijdrageplichtig inkomen.
- De gemeente gaat in overleg met VGZ om te bezien of de collectieve ziektekostenverzekering 2016 aangepast kan worden, zodat hulpontvangers die vanwege hun inkomen (= maximaal 120% van het voor betrokkene geldend minimum) in aanmerking komen voor deelname aan de gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering, net zoals dat het geval is bij de maatwerkvoorziening, ook hun eigen bijdrage voor de algemene voorziening hulp bij het

huishouden terugkrijgen in 2016. Daarnaast wordt uitgezocht of mensen voor wie dit geldt tussentijds (in 2016) kunnen toetreden tot de collectieve ziektekostenverzekering. Als de gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering in 2016 niet kan worden aangepast en/of mensen tussentijds niet kunnen toetreden, kan de eigen bijdrage vergoed worden door de gemeente, voor zover daarvoor recht zou bestaan als men wel in deze collectieve ziektekostenverzekering zou zitten. Dit geldt vanaf de ingang van de pilot (1 mei 2016) tot eind 2016.

- Regel is dat voor hulp bij het huishouden als algemene voorziening minimaal een eigen bijdrage betaald moet worden van € 2 euro per uur. We willen niet dat bij mensen het idee post vat dat deze hulp geheel gratis is. Alleen in uitzonderlijke situaties kan hiervan afgeweken worden en kan worden bepaald dat geen eigen bijdrage hoeft te worden betaald.

8. Over de prijs per uur hulp bij het huishouden die aan de hulpverlener wordt betaald, is het volgende bepaald: Als er sprake is van hulp door zelfstandigen wordt gedurende de pilotperiode een uurprijs gehanteerd van 18 euro. Bij hulp via zorgorganisaties wordt de uurprijs vastgesteld op 23,60 euro, uitsluitend gedurende de pilotperiode en uitsluitend voor de algemene voorziening.

Daarbij heeft het college zich laten leiden door de volgende overwegingen:

- Voor wat betreft het tarief voor zelfstandigen wordt hiermee uitvoering gegeven aan een van de uitgangspunten voor de pilot 'hulp bij het huishouden als algemene voorziening' die door de gemeenteraad zijn vastgesteld, namelijk het uitgangspunt dat vakmensen die beroepsmatig ondersteuning bieden dat moeten kunnen doen tegen fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden.
- Voor wat betreft het tarief van werknemers wordt hiermee gehandeld in de geest van de door aanbieders, gemeenten en vakbeweging opgestelde 'Code Verantwoordelijk Marktgedrag Thuisondersteuning', zij het dat genoemd bedrag van € 23,60 iets boven de tarieven zit die in de code genoemd worden. Dit heeft te maken met de extra tijd die van medewerkers gevraagd wordt om van de pilot een succes te maken, zeker wat betreft het opbouwen van een team van werkers per kern, ongeacht of men werknemer of zelfstandige is en ongeacht bij wie men in dienst is. Dat vraagt gedurende de pilotperiode extra overleg, ook van uitvoerende medewerkers (zie ook punt 9).
- De pilot is gericht op het tot stand brengen van een hechte samenwerking tussen de informele en de formele zorgstructuren in de betrokken kernen. Dat vraagt extra tijd en inzet van alle betrokken partijen, waaronder de zorgorganisaties. Onderling prijsverschil tussen de zorgorganisaties zou een storende factor kunnen gaan vormen wat betreft het bereiken van het hoofdoel van de pilot.
- De gemeente Peel en Maas heeft ook een verantwoordelijkheid voor de groep inwoners die werkzaam zijn in de zorg en die net als andere werknemers recht hebben op een fatsoenlijke betaling voor de hulp die zij met veel toewijding verlenen aan medeburgers.
- Nadrukkelijk zij vermeld dat de vastgestelde uurprijzen enkel gelden voor de algemene voorziening. Voor maatwerkvoorzieningen, ook als die gegeven worden in kernen die meedoen aan de pilot, blijven de contractueel overeengekomen uurprijzen gelden. Ook kunnen aan de nu vastgestelde uurprijzen voor de algemene voorziening geen rechten worden ontleend voor de prijzen die vastgesteld moeten gaan worden als de algemene voorziening na de pilotperiode wordt voortgezet. Dan moeten nieuwe afspraken worden gemaakt, ook ten aanzien van de uurprijzen. Immers, ook de hoogte van het vastgestelde tarief maakt deel uit van de gezamenlijk te evalueren aspecten van de pilot. Bij de uitgangspunten die de gemeenteraad heeft vastgesteld is bepaald dat de nieuwe aanpak van hulp bij het huishouden nadrukkelijk niet bedoeld is als extra bezuiniging. Het hoofdoel van de nieuwe aanpak ligt in de intensivering van het samenspel tussen de informele en de formele zorgnetwerken binnen een kern. Dat kan op de duur ertoe leiden dat er minder uitgaven gedaan kunnen worden voor allerlei vormen van hulp en zorg, terwijl het gerealiseerde welzijn van mensen op niveau blijft of zelfs toeneemt. Tijdens de pilotperiode wordt geïnventariseerd of tendensen in deze richting vastgesteld kunnen worden en welke lessen, ook in financiële zin, hieruit getrokken kunnen worden. Vooraf willen we het te realiseren vernieuwingsproces niet met aannamen daarover belasten. Het is verkieslijker dat alle partners zonder vrees voor materiële achteruitgang meedoen aan het verwerken van

de hoofddoelstelling van de vernieuwing, namelijk een betere vervlechting van de informele en de formele hulp en zorg in een dorp/wijk.

9. De professionele ondersteuner bevordert dat er per kern een netwerk van formele en informele hulpverleners gevormd wordt. Zelfstandige hulpen dienen zich aan te melden bij het informele netwerk die een lijst van beschikbare hulpen bijhoudt en deze desgevraagd beschikbaar stelt aan hulpvragers. In samenspraak met de professionele ondersteuner wordt de geschiktheid van kandidaat-hulpverleners beoordeeld en wordt hun beschikbaarheid geregistreerd. Zorgorganisaties bepalen zelf welke medewerker waar wordt ingezet. Met hen wordt wel afgesproken dat ze meewerken aan het tot stand brengen van een netwerk van hulpverleners, dat in een kern als netwerk functioneert ongeacht de vraag of men als zelfstandige werkt of bij welke organisatie men in dienst is. Ook zorgorganisaties onderschrijven de rol van de professionele ondersteuner bij het vormen van bedoeld netwerk en ondersteunen hem/haar in het realiseren hiervan.
10. Gezien het feit dat het een pilot betreft in enkele kernen voor een afgebakende periode, wordt afgezien van een aanbestedingsprocedure.
11. Voor zover de hulp verleend wordt door hulpen die in dienst zijn van een zorgorganisatie wordt maximaal gebruik gemaakt van de HHT-regeling.

In samenspraak en samenwerking met de kernorganisaties neemt de gemeente de taak op zich om alle hulpontvangers en hulpverleners in de pilotkernen goed te informeren over de overgang van maatwerkvoorziening naar algemene voorziening.